

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Olje- og Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: **26 MAR 2010**
Vår ref.: 200805734-13 kti/auko
Arkiv: 312/113.41
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Auen Korbøl
22 95 93 44

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Valsøyfjord Kraftverk AS - Søknad om tillatelse til overføring av Kvennhusbekken til Englivatnet, Halså kommune i Møre og Romsdal - NVEs innstilling.

Innhold

Innhold.....	1
Sammendrag	1
Søknad om utbygging.....	2
Høringsuttalelser.....	11
Søkers kommentarer til høringsuttalelsene.....	15
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	15
NVEs vurdering.....	19
NVEs konklusjon.....	20
Kommentarer til vilkårene.....	20
Kommentarer til manøvreringsreglement.....	21

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vassdragsreguleringsloven for overføring av Kvennhusbekken til Englivatnet.

Søker planlegger å overføre vannet i Kvennhusbekken for utnyttelse i magasinet til Valsøyfjord kraftverk og ev. det konsesjonsgitte Grytdalen kraftverk. Området ligger i Halså kommune i Møre og Romsdal.

Nedbørfeltet for Kvennhusbekken er på ca 0,7 km². Det går fra Meseterhaugen 343 moh., opp til Skorven 527 moh., som er høyeste punkt. Nedbørfeltet består av fastmark som er bevokst med furu og lauvskog og en del myrområder. I de høyereliggende områdene er det snau mark. Fra Enge går det bilvei opp til Englivatnet. Denne veien har en avgreining som går på østsiden av Grytåa opp til og Englivatnet og videre inn til Hjelmåa. Kvennhusbekken renner i dag ned i Grytåa ca 100 meter nedstrøms dammen på Englivatnet.

Overføringen er beregnet til å utgjøre en midlere årsproduksjon på 0,17 GWh, fordelt på 0,06 GWh vinterproduksjon og 0,11 GWh sommerproduksjon. Middelvannføringen ved inntaket er beregnet til ca. 44 l/s. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring. Fra inntaket ledes vannet i 300 m nedgravd rørgate til Englivatnet. Utbyggingskostnaden for prosjektet er beregnet til 0,47 mill. kr, hvilket gir en utbyggingspris på 2,8 kr/kWh.

Av søknaden med tilhørende utredning av biologisk mangfold fremgår det at den planlagte utbyggingen vil ha fra liten til ingen negativ konsekvens for de temaene som er vurdert.

Ingen av høringspartene går imot tiltaket, men Møre og Romsdal fylke har noen kritiske bemerkninger til deler av de utredningene som er utført.

NVE legger vekt på at tiltaket vil medføre en viss økning i regulerbar kraft. De fremlagte planene for overføringen av Kvennhusbekken til Englivatnet vil etter NVEs syn føre til en svært begrenset påvirkning på naturmiljøet i influensområdet. En utbygging vil innebære at vannkraftressursene i et vassdrag som allerede er sterkt preget av eksisterende regulering og utbygging vil bli bedre utnyttet. Med unntak av en tørrlegging av den berørte elvestrekningen vil det bli få synlige inngrep av varig karakter.

NVE har vurdert søknaden og de innkomne uttalelsene, og finner etter en samlet vurdering at fordelene med utbyggingen er større enn skadevirkningene og ulempene for allmenne og private interesser, jf vassdragsreguleringsloven § 8.

NVE anbefaler at Valsøyfjord Kraftverk AS får konsesjon til å overføre Kvennhusbekken til Englivatnet som beskrevet i søknaden.

Søknad om utbygging

NVE har mottatt følgende søknad fra Svorka Produksjon AS datert 21.10.2008:

"Svorka Produksjon AS ønsker å overføre Kvennhusbekken til Englivatnet i Halså kommune i Møre og Romsdal fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

- I. Etter vassdragsreguleringsloven, jf. § 8, om tillatelse til: å overføre vatn fra Kvennhusbekken til Englivatnet*

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning. Mellom Englivatnet og inntaksdammen til Valsøyfjord kraftverk er det gitt konsesjon til Grytdalen kraftverk. Byggestart her er anslått til våren 2009. For å få til en rasjonell samhandling mellom prosjektene, ber vi om en snarlig behandling av denne søknad."

Fra søknaden refereres videre:

"1 Innledning

1.1 Om søkeren

Svorka Produksjon AS søker om å få overføre vannet fra Kvennhusbekken til Englivatnet som er vannmagasin for Grytdalen kraftverk og Valsøyfjord kraftverk.

Svorka Produksjon AS er 100 % eid av Svorka Energi AS som er et vertikalt integrert energiverk med hovedkontor i Surnadal og eies av Surnadal, Halså og Rindal kommuner samt Møre og Romsdal fylkeskommune. Selskapets hovedformål er å produsere, overføre,

distribuere og omsette elektrisk energi. Svorka Energi AS har områdekonsesjon for kommunene Halså, Rindal og Surnadal.

1.2 Begrunnelse for tiltaket

Det er ønskelig å føre Kvennhusbekken inn i Englivatnet som er vannmagasin for Valsøyfjord kraftverk og Grytdalen kraftverk. Grytdalen kraftverk er et kraftverk som er under planlegging. Konsesjon for Grytdalen kraftverk er gitt. Valsøyfjord kraftverk med Englivatnet som vannmagasin har vært i drift siden 1943.

Tiltaket om å føre vannet fra Kvennhusbekken til Englivatnet er ikke tidligere vurdert etter vannressursloven.

1.3 Geografisk plassering av tiltaket

Tiltaket ligger i Halså kommune i Møre og Romsdal fylke. Nærmeste tettsted er Enge. Kvennhusbekken er en sidebekk som renner inn i elva Grytåa 113.41. Tiltaket ligger oppstrøms eksisterende kraftverk Valsøyfjord kraftverk i Valsøyfjord ved Enge.

Oversiktskart i målestokk 1:50 000 og situasjonskart i målestokk 1:5 000 er vedlagt.

1.4 Dagens situasjon og eksisterende inngrep.

Vassdraget som Kvennhusbekken renner inn i er i dag en del av Valsøyfjord kraftverk og Grytdalen kraftverk som er under planlegging. Begge disse kraftverkene har Englivatnet som vannmagasin. Etter at Grytdalen kraftverk har blitt bygd ferdig kommer vannet fra Englivatnet til å bli ført i rør ned til kraftstasjonen som blir liggende ved inntaksbassenget for Valsøyfjord kraftverk. Fra Enge går det bilvei opp til Englivatnet. Denne veien har en avgreining som går på østsiden av Grytåa og opp til Englivatnet og videre inn til Hjelmåa.

Kvennhusbekken renner i dag ned i Grytåa ca 100 meter nedstrøms dammen på Englivatnet. Det søkes om å få føre Kvennhusbekken i nedgravd rør over til Englivatnet.

1.5 Sammenligning med øvrige nedbørfelt/nærliggende vassdrag

Kvennhusbekken er en del av nedbørsfeltet til Valsøyfjord kraftverk. Dersom vannet fra Kvennhusbekken blir ført over til Englivatnet blir vannet fra Kvennhusbekken en del av nedbørsfeltet både for Valsøyfjord kraftverk og Grytdalen kraftverk. Ved å føre vannet fra Kvennhusbekken til Englivatnet har man også mulighet for å magasinere vannet.

2 Beskrivelse av tiltaket

2.1 Hoveddata

Overføring av Kvennhusbekken, hoveddata		
TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	0,70
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	1,40
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	63,37
Middelvannføring	l/s	44,36
Alminnelig lavvannføring	l/s	3,0
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	3,0
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	3,0

Inntak	moh.	260
Avløp	moh.	235
Lengde på berørt elvestrekning	km	0,23/1,8
Brutto fallhøyde	m	-
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	-
Slukeevne, maks	m ³ /s	0,15
Slukeevne, min	m ³ /s	-
Tilløpsrør, diameter	mm	250
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	300
Installert effekt, maks	kW el. MW	-
Brukstid	timer	-
MAGASIN		
Magasinvolument	mill. m ³	-
HRV	moh.	-
LRV	moh.	-
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	0,06
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	0,11
Produksjon, årlig middel	GWh	0,17
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	0,47
Utbyggingspris	kr/kWh	2,8

2.2 Teknisk plan for det søkte alternativ

Hydrologi og tilsig

Tiltaksområdet er preget av et typisk kystnært klima med store nedbørsvariasjoner. Omsøkt tiltak vil ha et feltareal på 0,7 km² med en middelavrenning på 0,04 m³/s (kilde: NVE atlas). Fordelingen over året kjennetegnes av en markert stor vannføring i mai og mindre flommer fra september til desember.

Målestasjon 113.3 Sletthølen, ligger i samme vassdrag, men har etter vår mening svært usikre målinger da vassdraget er regulert, og måleinstrumentet ikke er i stand til å måle vassføring under 23 cm. Målestasjon 133.7 Krinsvatn ble i stedet benyttet som sammenligningsstasjon. Målestasjonen

ligger på Fosen i Sør Trøndelag, ca 110 km nordøst for utbyggingsområdet. Stasjonen ligger 87 moh og måler avrenningen fra et felt på 207 km² og har i store trekk lignende topografi som Kvennhusbekken. Måleserien som er brukt går fra 1.1.1970 til 31.12.2003.

Data som er presentert er tilpasset Kvennhusbekken sitt nedbørfelt på 0,7 km² ved skalering med hensyn på feltareal og spesifikt normalavløp. Skaleringfaktoren som er benyttet er: $(63,4 \text{ l/s} \cdot \text{km}^2 / 61,2 \text{ l/s} \cdot \text{km}^2) \cdot (0,7 \text{ km}^2 / 207,0 \text{ km}^2) = 0,0035$

[...]

Av NVE Atlas fås et spesifikt normalavløp i Kvennhusbekken på 63 l/s·km², som tilsvarer estimert årlig middelavløp på $63,4 \text{ l/s} \cdot \text{km}^2 \cdot 0,7 \text{ km}^2 = 44 \text{ l/s} = 0,04 \text{ m}^3/\text{s}$. Dette tilsvarer et

midlere årsavløp på 1,4 mill. m³/år. Avrenningskartet har en usikkerhet på opp mot ± 20 %, som i Kvennhusbekken tilsvarer et intervall på ca. 35 l/s til 53 l/s. Overføringen planlegges lagt i rør med diameter ø250 mm som gir en overføringskapasitet på 0,15 m³/s.

Tabell 1. Feltkarakteristikka

Stasjon	Måleperiode	Feltareal (km ²)	Snittfj (‰)	Ljff. sjø (‰)	Q _N (l/s km ²)	Q _m (l/s km ²)	Høydem. (m o.h.)
133.7 Krinsvatn	1915 - 2007	207	57	1,0	64	61,2	87 - 629
Kvennhusbekken	-	0,7	34	0,0	63	-	240 - 534

Q_N betegner årsmiddelavrenningen i perioden 1961-90 beregnet fra NVEs avrenningskart.

Q_m betegner middelavrenningen beregnet for observasjonsperioden til målestasjonen

I figur 2 er varighetskurven for perioden 1970–2003 vist og det er lagt inn grenser for overføringens slukeevne. I 7 % av tiden er vannføringen over maksimal slukeevne på 0,15 m³/s, hvilket betyr at det vil gå overløp forbi inntaket.

Det er i vassdragskonsesjonen av 1943 for Valsøyfjord kraftverk og i konsesjon av 2005 for Grytdalen kraftverk ikke gitt pålegg om minstevannføring.

Det søkes om ingen slipp av minstevannføring.

[...]

Hydrologiske beregninger utført med programmet nMag viser at en overføring av Kvennhusbekken vil bidra med en produksjonsøkning på 116 MWh i Grytdalen kraftverk og 52 MWh i Valsøyfjord kraftverk. Dette gir til sammen en produksjonsgevinst på 168 MWh. Fortjenesten blir likevel noe større da magasineringen gir mulighet for produksjon etter høyere markedspriser.

[...]

Overføringen vil ha en kapasitet på 0,15 m³/s som utgjør ca. 375 % av middelvannføringen. Av figur 3 ser vi at om lag 90 % av tilsiget vil kunne overføres til Englivatnet.

Beregning av naturhestekrefter

NVEs reglement for beregning av naturhestekrefter sier at: "Overførte felt regnes med 100 % av middelvannføringen fra feltet, med fradrag for eventuelt pålagt minstevannføring. Det gis ingen reduksjon som følge av eventuelle begrensninger i tunnel-kapasiteten." (Kilde: NVE faktaark nr. 1 2004)

Q_m er beregnet til 0,044 m³/s for feltet.

Naturhestekrefter: 1 Nat. HK = 13,33 * Q * Hbrutto. Bruker fallhøydene i Grytdalen kraftverk og Valsøyfjord kraftverk.

	Grytdalen	Valsøyfjord
Q _m [m ³ /s]	0,044	0,044
H _{brutto} [m]	53	187
Nat. HK	31	110
Sum Nat. HK		141

Totalt gir Kvennhusbekken overføring av 141 Nat. HK.

Nedbørsfelt

Nedbørsfeltet for Kvennhusbekken er på ca 0,7 km². Nedbørsfeltet går fra Meseterhaugen 343 moh., opp til Skorven 527 moh., som er høyeste punktet i nedbørsfeltet. Av andre høyder som avgrenser nedbørsfeltet er Seterhaugen 405 moh. og Trøhaugen 365 moh. Nedbørsfeltet består av en del fastmark som er bevokst med furu og lauvskog, som hovedsakelig er bjørk. Vegetasjonstypene i den skogbevokste delen av nedbørsfeltet er røsslyng, blokkebærskog, blåbærskog og partier med småbregneskog. I tillegg er det en del myrområder. I de høyereliggende områdene er det snau mark.

[...]

Inntak for overføringa

Inntaket legges i Kvennhusbekken på kote ca. 260 moh. UTM 32V 477235 6996534. Her graves ned en samleikum med diameter på ca. 1,0 meter og en dybde på ca. 2,0 meter. Over kummen legges en skrå rist, slik at kvist, rusk og lignende ikke kommer ned i kummen, men sklir forbi. Kummen plasseres slik at alt vannet fra bekken blir ført inn i et rør med diameter \varnothing 250 mm.

Rørgate

Fra inntaksstedet i Kvennhusbekken føres vannet i nedgravd rør til Englivatnet, en strekning på ca. 300 meter. Fra inntaksstedet i Kvennhusbekken til rørgata krysser landbruksveien er det ca. 170 meter. Vegetasjonen på denne strekningen er myr og noe fastmark, hvor det vokser litt furu og bjørk. Rørgata krysser under landbruksveien. Fra veien og ned til Englivatnet er det ca. 110 meter. Her er det kulturbeite hvor det er foretatt en del grøfting for drenering av området. Beite som er av middels kvalitet benyttes som beite for hester. Røret må legges et stykke ut i Englivatnet da dette er regulert.

Rørgata vil verken være trykkbelastet eller komme i nærheten av bolig. Det overføres kun beskjedene vannmengder og det er ikke registrert verdifulle naturtyper som kan skades ved et eventuelt rørbrudd. Rørgata vurderes ikke klassifiserbar.

Rørtgatetraséen går fram av bildene under og av vedlagt kart (vedlegg 2).

[...]

Veibygging

Rørgata vil komme til å krysse en landbruksvei (bomvei) som kommer opp fra Enge og går på østsiden Grytåa opp til Englivatnet og videre til Hjelmåa.

Fra landbruksveien og fram til inntaket, en avstand på ca. 170 meter, vil det ikke være behov for bygging av permanent vei. Det vil kun etableres en midlertidig faring for anleggsmaskiner i selve rørgatetraséen som etter anleggsperioden vil bli arrondert og vegetasjonen reetablert.

2.3 Kostnadsoverslag

Tabell 2. Kostnadsoverslag

Overføring av vann fra Kvennhusbekken til Englivatnet	NOK
Inntaskum /rist	35.000
Driftsvannveier (nedgravd rør)	310.000
Uforutsett	50.000
Planlegging/administrasjon.	60.000
Finansieringsutgifter og avrundning	15.000
Sum utbyggingskostnader	470.000

Prisnivå på kostnadene er basert på priser i markedet pr. august 2007.

2.4 Fordeler og ulemper ved tiltaket

Fordeler

Fordelene ved prosjektet er at en får vannet fra nedbørsfeltet for Kvennhusbekken til Englivatnet som er vannmagasin både for Grytdalen kraftverk og for Valsøyfjord kraftverk. For Valsøyfjord kraftverk, som har inntakسدammen et godt stykke ned i Grytåa, får en bare fordel av å føre vannet fra Kvennhusbekken til Englivatnet i de perioder Valsøyfjord kraftverk ikke kjøres, men samles i magasinet Englivatnet. For Grytdalen kraftverk får en benytte alt vannet som blir overført til Englivatnet, da inntaket for Grytdalen kraftverk er i Englivatnet. Magasinering av tilsiget gir også muligheten for produksjon i perioder med lite nedbør og i perioder med bedre priser på kraft.

Ulemper

Ulemper er at Kvennhusbekken nedstrøms inntaket blir tørrlagt på en strekning på ca. 230 meter. Grytåa som delvis er tørrlagt får redusert vannføringa ytterligere.

I anleggsperioden må en regne med noe uro i området, men dette blir i en svært kort periode. Den delen av rørgatetraséen som legges i utmarka (ca. 170 meter) blir synlig i noen år før den gror til. Rørgata som graves ned i kulturbeite (110 meter) kan såes til så snart arbeidet er fullført.

2.5 Arealbruk og eiendomsforhold

Arealbruk

Arealet som blir berørt er rørgatetraséen og området for lagring av rør o.l. Ovenfor veien berøres en strekning på ca. 170 meter. Denne ligger i et utmarksområde som stort sett består av myr. Nedenfor veien, berøres en strekning på ca. 110 meter, som består av overflatedyrket beite. Under anleggsperioden må en regne med at det blir behov for en gate med 20 meters bredde i hele rørgatas lengde. Rørgata brukes som transportvei/faring under anleggsperioden. Det vil si at en berører ca. 3400 m² utmark som stort sett er myr og 2200 m² mellom veien og Englivatnet. Det er ikke noe skog som må hogges for å legge rørgata. Der rørgata vil krysse veien, etableres et ca. 1000 m² stort område til midlertidig lagring av rør o.l.

Eiendomsforhold

Inntaket i Kvennhusbekken og rørgata vil bli liggende på gnr. 111 bnr. 3 Magne Hestflått. Grunneieren har uttrykt velvilje til prosjektet og det vil bli innledet forhandlinger om betingelser.

2.6 Forholdet til offentlige planer og nasjonale føringer

Kommuneplan

Etter kommuneplanens arealdel ligger området ved Englivatnet i et LNF-område sone B.

Samlet plan for vassdrag (SP)

Vassdraget er klarert i Samlet plan for vassdrag under navnet Svendsli kraftverk og er plassert i kategori I, gruppe 4.

Verneplan for vassdrag

Det er ikke kjent at denne overføring kommer i berøring av noen form for verneplaner.

Ev. andre planer eller beskyttede områder

Det er ikke kjent at overføring av Kvennhusbekken kommer i berøring med verneplaner eller områder fredet etter kulturminneloven.

Inngrepsfrie naturområder (INON)

Det blir ingen endringer av nærhet til inngrepsfrie naturområder.

[...]

2.7 Alternative utbyggingsløsninger

Det er ingen alternative løsninger til overføring av Kvennhusbekken.

3 Virkning for miljø, naturressurser og samfunn

3.1 Hydrologi (virkninger av utbyggingen)

Både 5-persentil for sommer og vinter samt alminnelig lavvannføring er beregnet til 3,0 l/s. Overføringen vil berøre en strekning på ca. 230 meter fra inntaket og ned til samløpet med Grytåa. Fra samløpet og ned til inntaksdammen for Valsøyfjord kraftverk, en elvestrekning på ca. 1600 meter vil bidraget fra Kvennhusbekken være av liten betydning. Det er ikke gitt krav om slipp av minstevannføring i konsesjonene til Valsøyfjord- og Grytdalen kraftverk og det søkes heller ikke om slipp av minstevannføring for Kvennhusbekken overføring.

Figurene 1-3 viser vannføringen i Kvennhusbekken ved inntaket fremstilt grafisk for et tørt, et vått og i et tilnærmet normalt år. Det er lagt inn en kurve som viser døgnmiddelvannføringen i uregulert tilstand og en kurve som viser hvordan vannføringen vil bli etter en utbygging.

Det er da forutsatt at det ikke slippes forbi minstevannføring og at overføringen har en slukeevne på 0,15 m³/s.

I det tilnærmet normale året 1976 ville det ha vært overløp 28 dager tilsvarende 7,7 % av tiden. I middel for året ville det ha gått 6,6 l/s over inntaket som utgjør 14,6 % av årsmiddelvannføringen.

[...]

I det våte året 1983 ville det ha vært overløp 48 dager tilsvarende 13 % av tiden. I middel for året ville det ha gått 9,8 l/s over inntaket som utgjør 22 % av årsmiddelvannføringen.

[...]

I det tørre året 1980 ville det ha vært overløp i 4 dager tilsvarende 1,1 % av tiden. I middel for året ville det ha gått 0,3 l/s over inntaket som utgjør 0,6 % av årsmiddelvannføringen.

3.2 Vanntemperatur, isforhold og lokalklima

Prosjektet får ikke noen nevneverdig betydning for vanntemperatur og isforhold, og det forventes ingen merkbare endringer i lokalklimaforhold.

3.3 Grunnvann, flom og erosjon

Vassdraget har merkbare flommer under snøsmeltinga på vårparten. Det forekommer også i enkelte år perioder med flom på høsten. Etter en utbygging vil disse bli vesentlig mindre.

Det forventes ingen merkbare endringer.

3.4 Biologisk mangfold

Traséen for det planlagte nedgravde røret kommer det første stykket til å gå gjennom ei myr og et mindre fastmarksområde. Etter kryssinga av landbruksveien kommer rørgata inn på et område som er dyrka opp til beite. Røret blir så ført ut i Englivatnet under nivået for laveste lavvann.

Det er bare i korte perioder, vesentlig april/mai og på høsten, hvor det kommer til å være noe nevneverdig med vann i Kvennhusbekken nedstrøms inntaket. Resten av året vil bekken være om lag tørrlagt.

Området er allerede sterkt berørt av menneskelig virksomhet og biologisk mangfold antas ikke trua av tiltaket. Datagrunnlag er stort sett basert på egne befaringer foretatt sommeren 2007. Ei tilnærma total kartlegging av karplantefloraen, vurderinger av muligheter for fisk, og observasjon av fugl er lagt til grunn. Det ble ikke funnet verdifulle naturtyper under befaringene.

3.5 Fisk og ferskvannsbiologi

Kvennhusbekken har så liten vannføring at det ikke er leveområder for fisk. Nedstrøms inntaket av rørgata blir bekken nesten tørrlagt som følge av overføringen av vannet. Kvennhusbekken renner ut i Grytåa som er nesten tørrlagt etter tidligere kraftutbygginger. Fra inntak ned til der bekken renner inn i Grytåa er en strekning på ca. 230 meter. Det er ikke registrert arter som er oppført på rødlista.

3.6 Flora og fauna

Ved inntaket er det myr med innslag av småbjørk, einer, gråor og selje ved bekkedanten. De berørte myrområdene er dominert av trorvmoser med innslag av bjørnemose. Ellers er det noen grasarter, soldogg og noen lyngarter. Fra rørgata krysser veien og ned til Englivatnet er det kulturbeite.

Det er ikke registrert rødlistearter i det berørte området.

De eneste områdene som blir berørt med tekniske inngrep, er inntaksstedet og langs traséen av rørgata. Her blir det lagt rør som dekkes til med stedege masser. 170 meter av rørgata legges i utmark hvor det hovedsakelig er myr med partier av fastmark. I tillegg kommer rørgata til å legges i kulturbeitet, hvor den også blir tildekket med stedege masse.

Det er viktig at en i forbindelse med graving av grøft for røret tar vare på det øverste torvlaget/humusdekket og legger dette på toppen når røret blir tildekt.

Tiltaket fører til små inngrep i naturen.

3.7 Landskap

Det er kun snakk om å grave ned et rør fra Kvennhusbekken til Englivatnet, som er en strekning på til sammen 300 meter.

Inntaksstedet graves ned i bekken og vil bli lite synlig.

Inngrepet fører ikke til endringer på inngrepsfrie naturområder (INON).

3.8 Kulturminner

Det er ingen kjente faste kulturminner (automatisk fredete og verneverdige kulturminner) langs Kvennhusbekken, eller i traseen der rørgata er tenkt lagt. Før graving av rørgata settes i gang er det nødvendig med forhåndsgodkjenning fra Møre og Romsdal fylke ved fylkeskonservatoren.

3.9 Landbruk

Den planlagte rørgata kommer delvis til å legges over et oppdyrket beiteområde. Dersom en regner med at en i anleggsperioden bruker en bredde på 20 meter i rørgatetraséen, vil det utgjøre et areal på ca. 2200 m². Etter at anleggsperioden er ferdig og røra er tildekt, blir rørgatetraséen i kulturbeitet sådd til med grasfrø som er brukt i området tidligere. Dette fører til at en taper beite på ca 2200 m² i en sesong (ett år). Under driftsfasen er det ikke regnet med noe framtidig tap av beiteverdien.

3.10 Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser

Det er verken vannforsyningsinteresser eller resipientinteresser knytta til Grytåa. Nedre del av Kvennhusbekken blir nesten helt tørrlagt.

3.11 Brukerinteresser

Verdivurdering

Det går flere veier opp til Englivatnet. Veien som går på østsiden av Englivatnet til Hjelmåa er et område som benyttes til friluftaktiviteter. Langs veien ligger det flere hytter. Denne veien er et godt utgangspunkt for fjellturer, og det er flere fine fjelltopper som kan oppsøkes. Det drives jakt i området både av storvilt og småvilt.

Konsekvensvurdering

Konsekvensen av at vannet Kvennhusbekken føres i nedgravd rør til Englivatnet har svært liten eller ingen betydning for friluftslivet. I anleggsfasen vil det bli noe støy i området, men dette er i en svært kort periode.

3.12 Samiske interesser

Det er ikke kjente samiske interesser i område.

3.13 Reindrift

Det foregår ikke reindrift i området.

3.14 Samfunnmessige virkninger

En regner med at ca. 350.000 av utbyggingskostnaden vil tilfalle lokale entreprenører og produsenter. Dette vil styrke det lokale næringslivet i byggeperioden og generere skatteinntekter til lokalsamfunnet.

Overføringen vil bidra til økte inntekter for kraftverkene som medfører større utbytte til kommunen gjennom sitt eierskap i energiselskapet. Tiltaket vil ikke påvirke områdets kraftbalanse.

4 Avbøtende tiltak

Minstevannføring

En strekning på 230 meter fra inntaket i Kvennhusbekken til samløpet med Grytdå vil bli sterkt berørt som følge av overføringen. Likevel vurderes minstevannføring som unødvendig da området er sterkt berørt av tidligere inngrep. Det er heller ikke i konsesjonsvilkårene for Grytdalen kraftverk gitt pålegg om minstevannføring.

Redusert produksjon pr. år ved slipp av minstevannføring er beregnet slik:

Minstevannføring lik alminnelig lavvannføring, 3 l/s, hele året: 11 MWh

Andre forhold

Det foreslås ingen avbøtende tiltak ut over god opprydding etter at arbeidet er fullført. I utmarka er det viktig at mest mulig av humusdekket legges tilbake over grøfta, slik at stedegen vegetasjon får begynne å vokse snarest mulig."

Høringsuttalelser

Søknaden har vært kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn i tråd med bestemmelsene i vassdragsreguleringsloven.

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser:

Halsa kommune fattet følgende vedtak i formannskapet 09.12.2008:

"Halsa kommune har ingen innvendinger til Svorka produksjon as sitt planlagte tiltak om å overføre Kvennhusbekken til Englivatnet som omsøkt.."

Vi refererer videre fra saksframlegget:

"...

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har oversendt søknad fra Svorka produksjon as om å fåoverføre "Kvennhusbekken" til Englivatnet via et 300 m langt, nedgravd rør.

Kvennhusbekken renner på østsida av Englivatnet og har sitt utløp i Grytåa, elva fra Englivatnet. Hensikten med tiltaket er å få økt vannmengde i Englivatnet for å øke produksjonen i Grytdalen kraftverk og Valsøyfjord kraftverk. Produksjonsøkningen som følge av tiltaket er beregnet til om lag 0,17 GWh.

Grytdalen kraftverk har fått konsesjon, men er ikke utbygd. Valsøyfjord kraftverk har vært i drift siden 1940-tallet. Frist for å komme med uttalelse til søknaden til NVE er 1. mars 2009. I god tid før dette tidspunktet skal kommunen sende sin uttalelse over til Fylkesmannen.

Faktiske opplysninger

Tiltaket er som nevnt nedgraving av et rør med diameter 25 cm. i en lengde av ca. 300 m fra Kvennhusbekken til Englivatnet, jfr. kartvedlegg. Inntakskum i Kvennhusbekken vil bestå av en kum med skrårast.

Som vedlegg til søknaden foreligger en enkel vurdering av virkningene tiltaket forventes å ha på natur og miljø i det berørte området.

Konklusjonen i denne rapporten er grovt sett slik:

Naturverdi av det berørte området: Middels til liten verdi.

Omfang av tiltaket: Middels negativ til lite eller intet omfang for influensområdet.

Konsekvens av tiltaket: Middels negativ til lite eller intet.

Overføring av vann fra Kvennhusbekken til Englivatnet vil redusere vannføringen i Grytåa mellom demningen ved Englivatnet og planlagte Grytdalen kraftverk ytterlig i forhold til at det er gitt tillatelse til å legge Grytåa i rør på denne strekningen. Det vesle tilskuddet av vann til Grytåa Kvennhusbekken kan bidra med, ville i følge den naturfaglige rapporten neppe ha særlig virkning på vannføringa og miljøet i Grytåa, som i hovedsak tørrelgges mellom dammen og planlagte Grytdalen kraftverk.

Kommunale planer i området.

I gjeldende kommuneplan og hyttedelplan er det avsatt relativt store arealer til hytteutbygging på østsida av Englivatnet, fra demningen og sørover. Tiltaket som det er beskrevet vil i liten grad påvirke disse planene, og delvis foreligger det heller ikke detaljplaner for utbygging i dette området. Svorka produksjon as må inngå nødvendige avtaler med private rettighetshavere.

Sammendrag/vurdering

Tiltaket som er omsøkt er begrenset og berører et område som er sterkt påvirket av menneskelig aktivitet i dag, med regulering av Englivatnet, etablerte veger og hytter i området, samt landbruk.

Rådmannens innstilling

Halsa kommune har ingen innvendinger til Svorka produksjon as sitt planlagte tiltak om å overføre Kvennhusbekken til Englivatnet som omsøkt."

Møre og Romsdal fylke uttaler i brev av 21.01.2009:

”...

Møre og Romsdal fylke har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Bakgrunn

Kvennhusbekken renn i dag ut i Grytåa ca. 100 m nedstraums dammen på Englivatnet. Søknaden gjeld overføring av Kvennhusbekken direkte til Englivatnet ved ei 300 m lang røyrgate som skal gravast ned. Ved å føre bekken over til Englivatnet blir vatnet ein del av nedbørsfeltet til Valsøyfjord kraftverk og Grytdalen kraftverk. Dette vil gje ein auka årleg middelproduksjon på 0,17 GWh.

Automatisk freda kulturminne

Når det gjeld automatisk freda kulturminne så har kulturavdelinga ingen merknad til saka, men vi nyttar høvet til å be om informasjon om jarnvinneanlegg (blesteranlegg), dersom nokon kjenner slike i området.

I vårt fylke kjenner vi til svært få produksjonsanlegg for jern. I Halså kommune har vi ingen kjente anlegg, sjølv om tilhøva med malmhaldige myrer og tilgang på ved/kol er gode. Forskingsmessig peikar alt mot at ein i Møre og Romsdal, allereie i jarn- og middelalderen i stor grad har handla jarn frå Trøndelag eller frå innlandsbygder i aust. Desse områda har hatt stor jarnproduksjon. Det er derfor viktig for oss å få tips om lokalt kjente eller nye anlegg som dukkar opp ved vegbygging, tømmerhogst eller liknande. I Halså kjenner vi til produksjon av tjære alt fra 1000 - 1100 talet, og slike anlegg blir helst funne ved grøfting og nydyrking i myr. Ein vil då finne kollag og tilhogde trestokkar nede i myra.

Vi vil derfor be om at ein er merksam under opparbeiding av tiltaket. Særleg merksam bør ein vere på typiske kulturminne i utmark, slik som produksjonsanlegg for tjære, kol og jarn. Vi ber om at ein tar kontakt med oss dersom det skulle dukke opp noko av arkeologisk interesse i området, jfr. § 8 i kulturminnelova.

Natur- og miljøvern

Biologisk mangfald

Dei naturfaglege konsekvensane vil først og fremst vere knytt til graving i myra frå inntak til magasin. Rapporten konkluderar med at verdien av det biologiske mangfaldet innanfor influensområdet er liten. Vi har ikkje grunnlag for å påstå noko anna, men grunnlaget for konklusjonen bygger etter vår meining på eit tynt fagleg grunnlag.

Den naturfaglege omtalen av området gir ikkje inntrykk av at forfattaren har tilstrekkeleg biologisk kompetanse til å konkludere med at området er utan raudlisteartar. Som alternativ til ein slik konklusjon burde det heller ha vore redegjort nærare for kvifor området truleg ikkje er eit potensielt område for raudlisteartar.

Vi saknar elles ei nærare vurdering av naturgrunnlaget i området ut frå Direktoratet for naturforvaltning (DN) si handbok om kartlegging av naturtypar. Sidan det i hovudsak gjeld myr, ville det først ha vore naturleg med ei generell vurdering av myrtypen som for eksempel terrengdekkande myr, høgmyr eller jordvassmyr og så ei nærare vurdering av om det gjeld inngrep i ein av dei prioritert etter kartleggingshåndboka som for eksempel rikmyr. Under

avsnittet om naturtyper er A 5 nemnt. Etter DN si kartleggingshandbok er dette rikmyr, men det er mest sannsynleg at forfattere meiner vegetasjonstype A 5.

Når det gjelder avsnittet om Naturbase, kan vi opplyse at området ikkje har vore undersøkt med tanke på prioriterte naturtyper.

Minstevassføring

I vår uttale til søknad om bygging av Grytdalen kraftverk (2005) peika vi på at Grytåa frå Englivatnet til eksisterande inntak til Valsøyfjord kraftverk (1300 m) ville bli tørrlagt i store deler av året. Konesjonen som vart gitt i 2005 sette likevel ikkje krav til minstevassføring. Ved ei overføring som omsøkt vil Grytåa få redusert vassføringa ytterlegare. Dette er sjølvstilt lite ønskeleg sett ut frå eit naturforvaltingsstandpunkt. Vassmengden i Kvønnhusbekken er likevel såpass beskjeden at vi ikkje vil fremje krav om minstevassføring for dette tiltaket.

Fisk

Etter vår vurdering vil ikkje tiltaket ha slike konsekvensar at det trengs særskilt behandling etter laks- og innlandsfisklova.

Forureining

Vi kan ikkje sjå at utbygginga vil føre til slik fare for forureining at det er naudsynt med særskilt behandling etter forureiningslova.

Konklusjon

Vi viser til kommentarane over. Ut over dette har vi ikkje andre merknader til søknaden.”

Sametinget uttaler i brev av 09.12.2008:

”...

Etter vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at det er fare for at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Sametinget har derfor ingen spesielle merknader til planforslaget.

Skulle det likevel under arbeid i marken komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Vi forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.

Vi minner om at alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge kml. § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være hustufter, gammetufter, telteboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver, offerplasser eller steder det knytter seg sagn til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det er ikke tillatt å skade eller skjemme fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml §§ 3 og 6.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Møre og Romsdal fylkeskommune.”

Bergvesenet uttaler i brev av 26.01.2009:

” ...

Vi har gått gjennom den framlagte søknad om konsesjon og har ingen kommentarer til søknaden.”

NTNU-Vitenskapsmuseet uttaler i brev av 14.02.2009:

” ...

NTNU Vitenskapsmuseet (VM) mottok i brev fra Dere av 03.11.2008 ovennevnte sak til uttalelse vedrørende konflikt med eventuelle kulturminner under vann. Saken er behandlet med bakgrunn i Lov om Kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml).

Det søkes fra Svorka produksjon AS om tillatelse til å overføre Kvennhusbekken til Englivatnet. Englivatnet er i dag reguleringsmagasin for Valsøyfjord og Grytdalen kraftverk.

Jf. Sjøfunnregisteret ved NTNU Vitenskapsmuseet foreligger det ingen opplysninger om kulturminne under vann for det aktuelle planområdet.

NTNU Vitenskapsmuseet har ingen anmerkning til tiltaket ut over en generell henvisning til kulturminneloven §§14 tredje ledd samt §§ 8 annet ledd, som pålegger tiltakshaver aktsomhet og meldeplikt ved mistanke om eller påvising av kulturminne under arbeidene. Dette innebærer at dersom det under arbeidet oppdages kulturhistorisk materiale som kan være vernet eller fredet etter loven (keramikk, glass, vrakdelere, etc), må arbeidet straks stanses og VM varsles. Tiltakshaver plikter å underrette den som skal utføre arbeidene om dette, men står også selv ansvarlig for at det blir overholdt.”

Søkers kommentarer til høringsuttalelsene

Svorka Produksjon AS har i brev av 18.05.2009 følgende kommentarer til de innkomne uttalelsene:

” ...

Det har kommet inn 5 høringsuttalelser til konsesjonssøknaden. Disse er: Sametinget, Møre og Romsdal fylke, Bergvesenet, NTNU Vitenskapsmuseet og Halså kommune.

Gjennomgang av høringsuttalelsene viser at ingen av høringspartene har anmerkninger til tiltaket. Vi legger merke til at flere av høringspartene minner om kulturminneloven og bestemmelser om automatisk fredede kulturminner. Vi som tiltakshaver vil påse at det blir vist aktsomhet i byggeperioden og at lovverket blir fulgt opp. Vi vil også påse at de som skal utføre arbeidet for oss blir underrettet om dette.

En nylig uteksaminert biolog ble engasjert av oss til å gjøre de miljøfaglige undersøkelsene. Vårt inntrykk er at det ble det utført et grundig feltarbeid med registrering av arter. Vi merker oss at miljørapporten kritiseres for å konkludere på manglende faglig grunnlag.”

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Søker

Svorka Produksjon AS (SP) er 100 % eid av Svorka Energi AS med hovedkontor i Surnadal og eies av Surnadal, Halså og Rindal kommuner samt Møre og Romsdal fylkeskommune. Selskapets

hovedformål er å produsere, overføre, distribuere og omsette elektrisk energi. Svorka Energi AS har områdekonsesjon for kommunene Halså, Rindal og Surnadal.

Søknaden

SP søker om å overføre Kvennhusbekken til Englivatnet etter vassdragsreguleringsloven § 8. Englivatnet er vannmagasin for Valsøyfjord kraftverk og Grytdalen kraftverk. Tillatelsen til regulering av vassdraget ble gitt ved ministerpresidentens avgjørelse 11.02.1943 og stadfestet ved kgl. res. 23.01.1948. Ved kgl. res. 15.02.1991 ble reguleringskonsesjonen overført til Svorka Energiverk AS som samtidig ble meddelt ervervsconsesjon for Valsøyfjord kraftverk. Reguleringskonsesjonen ble overført på uendrede vilkår. Ved kgl. res. av 22.10.1999 ble konsesjonen for erverv og regulering overført til Valsøyfjord Kraftverk AS som eies av Istad Kraft AS og Svorka Energi AS. Med unntak av at konsesjonsavgiften for reguleringen ble oppjustert, ble vilkårene holdt uendret.

Enhver ytterligere regulering og overføring vil derfor behandles etter vassdragsreguleringsloven.

Det er SP som står som søker. Gitt at det er Valsøyfjord Kraftverk AS som er regulant, vil en eventuell reguleringskonsesjon måtte meddeles dette selskapet. Svorka Produksjon AS er inneforstått med dette.

Beliggenhet og eksisterende forhold i vassdraget

Kvennhusbekken og Englivatnet ligger i Halså kommune i Møre og Romsdal fylke oppstrøms eksisterende Valsøyfjord kraftverk i Valsøyfjord ved Enge. Nærmeste tettsted er Enge. Kvennhusbekken er en sidebekk som renner inn i elva Grytåa. Tiltaket ligger.

Nedbørfeltet for Kvennhusbekken er på ca 0,7 km². Det går fra Meseterhaugen 343 moh., opp til Skorven 527 moh., som er høyeste punkt. Nedbørfeltet består av en del fastmark som er bevokst med furu og lauvskog, som hovedsakelig er bjørk. Vegetasjonstypene i den skogbevokste delen er røsslyng, blokkebærskog, blåbærskog og partier med småbregneskog. I tillegg er det en del myrområder. I de høyere liggende områdene er det snau mark.

Vassdraget som Kvennhusbekken renner inn i er i dag en del av Valsøyfjord kraftverk og Grytdalen kraftverk som er under planlegging. Begge disse kraftverkene har Englivatnet som vannmagasin. Dette har en reguleringskonsesjon og er regulert med 7,54 m. Etter at Grytdalen kraftverk har blitt bygd ferdig kommer vannet fra Englivatnet til å bli ført i rør ned til kraftstasjonen som blir liggende ved inntaksbassenget for Valsøyfjord kraftverk. Fra Enge går det bilvei opp til Englivatnet. Denne veien har en avgreining som går på østsiden av Grytåa opp til og Englivatnet og videre inn til Hjelmåa. Kvennhusbekken renner i dag ned i Grytåa ca. 100 meter nedstrøms dammen på Englivatnet.

Rettigheter og grunneierforhold

Inntaket i Kvennhusbekken og rørgata vil bli liggende på gnr. 111 bnr. 3 Magne Hestflått. Grunneieren har uttrykt velvilje til prosjektet og det vil bli innledet forhandlinger om betingelser.

Forhold til Samlet plan (SP), Verneplan for vassdrag (VP) og andre vernevedtak

Forholdet til SP

Vassdraget er klarert i Samlet plan for vassdrag under navnet Svendsli kraftverk og er plassert i kategori I, gruppe 4.

Forholdet til VP

Det er ikke kjent at denne overføring kommer i berøring av noen form for verneplaner.

Andre verneplaner

Det er ikke kjent at overføring av Kvennhusbekken kommer i berøring med verneplaner eller områder fredet etter kulturminneloven.

Forholdet til kommunale planer

Etter kommuneplanens arealdel ligger området ved Englivatnet i et LNF-område sone B.

Inngrepsfrie naturområder

Det blir ingen endringer av inngrepsfrie naturområder.

Utbyggingsplanen

Inntak

Inntaket legges i Kvennhusbekken på kote ca 260 moh. Her skal det graves ned en samlelum med diameter på ca. 1,0 m og en dybde på ca. 2,0 m. Over kummen legges en skrårast. Kummen plasseres slik at alt vannet fra bekken blir ført inn i et rør med diameter på 250 mm. Overføringen vil ha en kapasitet på maksimalt 150 l/s.

Vannvei

Vannet føres i nedgravd rør til Englivatnet, en strekning på ca. 300 m. Fra inntaksstedet i Kvennhusbekken til rørgata krysser landbruksveien er det ca. 170 meter. Vegetasjonen på denne strekningen er myr og noe fastmark. Rørgata krysser under landbruksveien. Fra veien og ned til Englivatnet er det ca. 110 meter. Her er det kulturbeite hvor det er foretatt en del grøfting for drenering av området. Røret må legges et stykke ut i Englivatnet da dette er regulert.

Rørgata vil verken være trykkbelastet eller komme i nærheten av bolig. Det overføres kun beskjedene vannmengder og det er ikke registrert verdifulle naturtyper som kan skades ved et eventuelt rørbrudd. Rørgata vurderes ikke klassifiserbar.

Veier

Rørgata vil komme til å krysse en landbruksvei som kommer opp fra Enge og går på østsiden Grytåa opp til Englivatnet og videre til Hjelmåa.

Fra landbruksveien og fram til inntaket, en avstand på ca. 170 meter, vil det ikke være behov for bygging av permanent vei. Det vil kun etableres en midlertidig faring for anleggsmaskiner i selve rørgatetraséen som etter anleggsperioden vil bli arrondert og vegetasjonen reetablert.

Hydrologiske virkninger

Nedbørfeltet som skal utnyttes er på 0,7 km². Middelvannføringen i vassdraget er på ca. 44 l/s og alminnelig lavvannføring er beregnet til ca. 3 l/s.

Tiltaket vi føre til en vesentlig reduksjon i vannføringen i elven nedenfor inntaket. I søknaden er det ikke foreslått minstevannføring. Det er bare ved tilsig på mer enn maksimale slukeevne, ca. 150 l/s, at en vil få overløp ved inntaket og dermed vannføring like nedenfor inntaket. Videre nedover i elva vil tilsiget fra restfeltet komme i tillegg.

På bakgrunn av vannføringsmålinger er antall dager med overløp, 4 dager i et tørt år, 28 i et middels år og 48 dager i et vått år.

Produksjon og kostnader

Alle kostnadene er beregnet ut fra prisene i 2007.

SP har beregnet at en utbygging som omsøkt vil gi en årlig middelproduksjon på 0,17 GWh der 0,06 GWh er vinterkraft. Kostnadene er beregnet til 0,47 mill. kr, hvilket gir en utbyggingskostnad på 2,8 kr/kWh.

NVE har gått gjennom søkers kostnadsoverslag og produksjonsberegning. Vår gjennomgang av kostnadstallene stemmer akseptabelt overens med søkers beregninger. Ut fra en teknisk/økonomisk vurdering har vi ingen innvending mot prosjektet. I tråd med energiloven er det utbyggers eget ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten.

Tiltakets virkninger

Fordeler

Overføringen vil øke den regulerte delen av vassdraget som utnyttes til kraftproduksjon.

Skader og ulemper

Kvennhusbekken blir tørrlagt på en strekning på ca. 230 m, og Grytåa får ytterligere redusert vannføring.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i vassdragsreguleringsloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Nedenfor følger en kort oppsummering av hovedpunktene i uttalelsene:

Halsa kommune har ingen innvendinger mot at Svorka Produksjon AS får tillatelse til å overføre Kvennhusbekken til Englivatnet som omsøkt.

Møre og Romsdal fylke (MRF) tar ikke stilling til om det skal gis konsesjon til det omsøkte tiltaket eller ikke, men har noen merknader til søknaden. De mener bl.a. at de biologiske undersøkelsene ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å si at de biologiske verdiene i området er små, og de savner en nærmere vurdering av naturtyper i området iht. Direktoratet for naturforvaltning (DN) sin håndbok 13. Når det gjelder automatisk fredete kulturminner så har de ingen merknader til saken, men de ber om at søker tar kontakt dersom det skulle dukke opp noe av arkeologisk interesse i området, jf. § 8 i kulturminneloven.

Sametinget har ingen spesielle merknader til planforslaget. De påpeker imidlertid at dersom det under arbeid i marken skulle komme fram gjenstander som viser eldre aktivitet i området så må arbeidet stanses og melding sendes sametinget omgående.

Bergvesenet har ingen kommentarer til søknaden.

NTNU – Vitenskapsmuseet har ingen anmerkning til tiltaket ut over en generell henvisning til kulturminneloven § 14 tredje ledd samt § 8 annet ledd, som pålegger tiltakshaver aktsomhet og meldeplikt ved mistanke om eller påvisning av kulturminne under arbeidene.

NVEs vurdering

SP har i søknaden lagt frem ett alternativ til utbygging som innebærer bygging av inntak i Kvennhusbekken og overføring av vann i nedgravd rør til Englivatnet.

NVE har mottatt 5 høringsuttalelser i saken. Ingen går imot tiltaket, men MRF har noen kritiske bemerkninger til deler av de utredningene som er utført. Det er ikke foretatt noen sluttbefaring i området pga. at NVE er godt kjent i området fra tidligere saker, søknaden har et begrenset omfang og det er få kritiske anmerkninger i høringsuttalelsene.

I det følgende vil NVE drøfte og vurdere ulike forhold knyttet til en ev. overføring av Kvennhusbekken til Englivatnet basert på informasjon i søknaden, innkomne høringsuttalelser, søkers kommentarer til disse og NVEs eget skjønn.

Utbyggingen vil gi redusert vannføring på den berørte elvestrekningen. Det er ikke foreslått å slippe minstevannføring. Maksimal slukeevne til overføringen er på ca. 340 % av middelvannføringen ifølge søknaden. I et midlere år vil vannføringen overstige maksimal slukeevne i 28 dager. I perioder med flomtopper om våren og høsten vil det fortsatt gå mye vann i elva selv etter en utbygging, men flommene vil bli noe dempet.

Det er ikke påvist verdifulle naturtyper eller rødlistearter innenfor influensområdet iht. den biologiske undersøkelsen som foreligger. Rapporten viser til at det er sure bergarter som dominerer i området med torv og myr som overliggende løsmasser.

MRF påpeker i sin uttalelse at konklusjonen i den biologiske undersøkelsen bygger på et tynt faglig grunnlag og de er skeptiske til om den som har utført undersøkelsen har tilstrekkelig biologisk kompetanse. Videre savner MRF en vurdering av potensiale for funn av rødlistearter og en nærmere vurdering av naturgrunlaget ut i fra DNs håndbok om kartlegging av naturtyper spesielt med tanke på myrtyper.

NVE er enig med MRF i at den biologiske rapporten som foreligger virker noe mangelfull, spesielt når det gjelder omtalen av naturtyper og potensialet for funn av rødlistearter. En noe mer utdypende beskrivelse av influensområdet opp mot eventuelle verdifulle naturtyper, spesielt myr, kunne gitt viktig informasjon til lesere av rapporten. Samtidig så er NVE av den oppfatning at både berggrunnen og løsmassene i området gir grunnlag for en relativ nøysom flora. Konsulenten beskriver også at de berørte myrområdene er dominert av torvmoser noe som tilsier at det her er snakk om fattige myrtyper. Rikmyrvegetasjon har et bunnsjikt som domineres av andre moseslekter enn slekten *Sphagnum* (torvmose) ifølge Eli Fremstad (1997).

Ifølge søknaden så er ikke Kvennhusbekken leveområde for fisk, pga. den begrensede vannføringen som er i bekken. MRF har ingen merknader til denne konklusjonen i sin uttalelse.

På bakgrunn av tiltakets begrensede omfang og de opplysninger som foreligger i søknaden så mener NVE at temaet "naturmiljø" er tilstrekkelig belyst til at det kan fattes vedtak i saken.

En overføring av elvestrekningen uten slipp av minstevannføring, spesielt om vinteren, vil etter NVEs oppfatning ha en begrenset negativ konsekvens for livet i og rundt elva. Kvennhusbekken bidrar med vannføring i Grytåa like nedenfor dammen i Englivatnet, men dette er et svært begrenset bidrag da Grytåa er relativt brei og med mye stor stein. Ingen av høringspartene har fremmet krav om minstevannføring for det omsøkte tiltaket.

Etter vår vurdering vil det være mer hensiktsmessig å vurdere eventuelle krav om minstevannføring i vassdraget i en mulig fremtidig revisjonsprosess. I så måte vil denne overføringen også inngå ved at manøvreringsreglementet kan endres til å omfatte overføringen.

NVEs oppsummering

NVE legger vekt på at tiltaket vil medføre en viss økning i fornybar og regulerbar kraft.

De fremlagte planene for overføringen av Kvennhusbekken til Englivatnet vil etter NVEs syn føre til en svært begrenset påvirkning på naturmiljøet i influensområdet. Det er heller ikke påvist negative konsekvenser for andre fagtemaer som for eksempel landskap, friluftsliv og fisk. En utbygging vil innebære at vannkraftressursene i et vassdrag som allerede er sterkt preget av eksisterende regulering og utbygging vil bli bedre utnyttet. Med unntak av en tørrelgging av den berørte elvestrekningen over en lengde på ca. 300 m, vil det bli få synlige inngrep av varig karakter. Arealene som skal graves opp for fremføring av vannvei ser ut til å kunne revegeteres på en god måte.

NVEs konklusjon

NVE har vurdert søknaden og de innkomne uttalelsene, og finner etter en samlet vurdering at fordelene med utbyggingen er større enn skadevirkningene og ulempene for allmenne og private interesser, jf vassdragsreguleringsloven § 8.

NVE anbefaler at Valsøfjord Kraftverk AS får konsesjon til å overføre Kvennhusbekken til Englivatnet som beskrevet i søknaden.

Kommentarer til vilkårene

Tiltaket er av så begrenset omfang at etter vårt syn kan tiltaket etableres innenfor gjeldende reguleringskonsesjon med vilkår som fastsatt i denne, jf. ved ministerpresidentens vedtak 11.02.1943 og jf. kgl. res. av 23.01.1948, 15.02.1991 og 22.10.1999.

Våre merknader til vilkårene følger derfor den nummerering som er gitt i konsesjon av 11.02.1943.

Post 1 om reguleringstid

Overføringen vil gjelde tidsubegrenset. Et krav om revisjon for konsesjon av 11.02.1943, tillatelse til regulering av Englivatnet, vil omfatte også denne overføringen.

Post 3 om konsesjonsavgifter

Satsene som er fastsatt, etter indeksjustering, er for tiden 7,75 til staten og 23,55 til kommuner. Når overføringen er etablert vil NVE fastsette beregningsgrunnlaget for avgifter og konsesjonskraft.

Post 13

Denne post gir NVE anledning til å følge opp tiltaket i anleggs- og driftsfasen. I medhold av denne posten skal NVE ha oversendt detaljplaner før anleggsarbeidet settes i gang.

Post 14

Manøvreringsreglementets post 1, vil endres som følge av denne overføringen.

Post 16

Konsesjonæren plikter å avstå konsesjonskraft i medhold av bestemmelsen.

Kommentarer til manøvreringsreglement

Reglementet erstatter tidligere fastsatt reglement, jf. konsesjon av 22.10.1999.

Post 1 - Reguleringer og overføringer

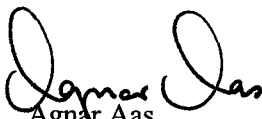
Vi anbefaler at følgende setning tas med i post 1 i det oppdaterte manøvreringsreglementet:

"Feltet til Kvennhusbekken (0,7 km²) overføres til Englivatnet."

For øvrig holdes postene uendret.

Dokumentene i saken følger vedlagt. Vi ber OED ta kontakt hvis det er ønskelig å få oversendt NVEs innstilling elektronisk per e-post.

Med hilsen

Agnar Aas
vassdrags- og
energidirektør

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Vedlegg: Forslag til oppdatert manøvreringsreglement
Sakens dokumenter

Kopi m. vedlegg*: Valsøyfjord Kraftverk AS v/ Svorka Produksjon AS,
Postboks 43, 6656 Surnadal
Halsa kommune, 6683 Vågland

* Kun innstillingen og forslag til oppdatert manøvreringsreglement.

Forslag til
MANØVRERINGSREGLEMENT
FOR REGULERING AV ENGLIVATN I HALSA KOMMUNE I MØRE OG ROMSDAL FYLKE.
(Erstatter reglement fra 22.10.1999)

1.

Reguleringer

Magasin	Naturlig vannst. kote	<u>Reguleringsgrenser</u>		Oppd. m	Senkn. m	Reg. høyde m
		Øvre kote	Nedre kote			
Englivatnet.....		247,77	235,23			7,54

Høydene refererer seg til Statens kartverks triangelpunkt, Skorven 577,88 m.o.h. Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste tydelige vannstandsmerker som godkjennes av det offentlige.

Overføringer

Feltet til Kvennhusbekken (0,7 km²) overføres til Englivatnet.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at tidligere flomvannføring ikke forøkes. Heller ikke må lavvannføringen forminskes til skade for andre rettigheter.

Vannslippingen foregår ellers etter kraftverkets eget behov.

3.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Dersom det forlanges skal også nedbørsmengder, temperatur, snødybde m. v. observeres og noteres. NVE/Vassdragsdirektoratet kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringstiden.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av NVE/Vassdragsdirektoratet.

4.

Viser det seg at slipping etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.